

**PLUNGĖS „RYTO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PLUNGĖS „RYTO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS BENDRUOMENĖS
NARIŲ ELGESIO IR ETIKOS NORMŲ TVIRTINIMO**

2020 m. gruodžio 30 d. Nr. VĮ- 89
Plungė

Vadovaudamasis Plungės rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugsėjo 24 d. sprendimu patvirtintų Plungės „Ryto“ pagrindinės mokyklos nuostatų 30.10 p. ir atsižvelgdamas į Mokyklos tarybos 2020 m. gruodžio 29 d. (protokolo Nr. 6) nutarimą,

1. T v i r t i n u Plungės „Ryto“ pagrindinės mokyklos bendruomenės narių elgesio ir etikos normas (pridedama).
2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios direktoriaus 2016 m. gegužės 27 d. įsakymą Nr. VĮ-59 „Dėl Plungės „Ryto“ pagrindinės mokyklos bendruomenės narių elgesio ir etikos normų tvirtinimo“.

Direktorius

Stanislovas Ivanauskas

PLUNGĖS „RYTO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS BENDRUOMENĖS NARIŲ ELGESIO IR ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Plungės „Ryto“ pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) elgesio ir etikos normos (toliau – Etikos normos) įtvirtina mokyklos darbuotojų (toliau – Bendruomenės narių) dalykinio elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausius etikos principus ir pageidautino elgesio normas.
2. Etikos normų paskirtis – telkti Mokyklos bendruomenę pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: pagarbos, atvirumo, tolerancijos, konfidencialumo, nesmerkimo ir neteisimo, profesionalumo, sąžiningumo ir nesavanaudiškumo, atsakomybės; kurti Mokykloje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Mokyklos bendruomenės etika – pagarba, atvirumu, tolerancija, pareigingumu, atsakingumu, sąžiningumu, teisingumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarą bendradarbių ir bendruomenės narių vertinimui, pasireiškiančius priimtų etikos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, turint jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. PAGRINDINIAI BENDRUOMENĖS ETIKOS PRINCIPAI IR ELGESIO NORMŲ REIKALAVIMAI

Kiekvienas bendruomenės narys mokykloje vadovaujasi šiais etikos principais:

1. **Pagarbos principu** – kiekvienas yra vertas besąlygiškos pagarbos. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

1.1. puoselėja pagarbą savitarpio santykiams su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Mokyklos taryba ir kitomis):

1.1.1. kalba ramiu tonu;

1.1.2. vartoja mandagius posakius, pasakymus;

- 1.2. profesinėje srityje su kolegomis konkuruoja sąžiningai;
- 1.3. neeskaluoja smulkmeniškų konfliktų bei intrigų;
- 1.4. viešai neaptarinėja nedalyvaujančio kolegos pedagoginių gebėjimų, asmeninių savybių;
- 1.5. išklauso asmenį ir padeda rasti tinkamą sprendimą, kompromisą.
- 1.6. į mokyklą ateina tvarkingai apsirengęs, apranga neturi trikdyti dėmesio ir atitikti darbo specifiką;
- 1.7. renginių, susirinkimų, posėdžių, pasitarimų metu nesinaudoja mobiliuoju telefonu.
2. **Atvirumo principu**– kiekvienas turi teisę į atvirą ir nuoširdų bendravimą. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:
 - 2.1. atvirai dalijasi visiems bendruomenės nariams skirta informacija;
 - 2.2. skiriant apdovanojimą, padėką turi remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.
 - 2.3. išsako ir priima mandagią argumentuotą kritiką;
 - 2.4. išklauso bendruomenės narių (mokinių, tėvų, mokytojų ir kitų darbuotojų) išsakomą nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus.

3. **Tolerancijos principu** – kiekvienas yra savitas ir nepakartojamas, kiekvienas turi teisę turėti skirtingus įsitikinimus, vertybes, tautinę priklausomybę. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

- 3.1. išklauso kito asmens nuomonę ir būna jai tolerantiškas;
- 3.2. vadovaujasi skirtingų lyčių lygybės principu;
- 3.3. pripažįsta kolegų teisę dalyvauti politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje, religinėje ar sportinėje veikloje;
- 3.4. būna reiklus sau ir kontroliuoja savo asmenines savybes, kurios gali būti nepriimtinos kitiems asmenims (pvz., nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.).

4. **Konfidencialumo principu** – asmeninė informacija apie kitus asmenis gali būti teikiama tik tiems asmenims, kurie yra susiję su konkrečios problemos sprendimu. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

- 4.1. neviešina ir viešai neaptarėja konfidencialios informacijos apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);
- 4.2. apie mokinio šeimą, sveikatos būklę informuoja tik tuos asmenis, kurie tiesiogiai susiję su mokinio sunkumų sprendimu;
- 4.3. privataus pobūdžio informaciją, susijusią su darbu, naudoja pagal tą reglamentuojančius įstatymus ar kitus teisės aktus.

5. **Nesmerkimo ir neteisimo principu** – darbuotojas neturi būti teisėjas. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

- 5.1. būna objektyvus ir neturi asmeninio išankstinio nusistatymo, priimdamas sprendimus;
- 5.2. objektyviai, remiantis atitinkamomis metodikomis, vertina kitų darbus ir pastangas, kolegiškai pataria ir padeda vienas kitam;
- 5.3. susidarius tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai: išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo.

6. **Profesionalumo principu** – kiekvienas siekia vykdyti savo pareigas kompetentingai.

Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

6.1. deramai atlieka savo pareigas pagal pareigybės aprašymą;

6.2. nuolat tobulina savo profesinius gebėjimus, siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame ir mokslo-taikomajame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis;

6.3. savo pareigas atlieka sąžiningai, efektyviai ir laiku;

6.4. susipažįsta su veiklą reglamentuojančiais dokumentais (įstatymais ar kitais teisės aktais).

7. **Sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principu** – kiekvienas savo profesinėje veikloje nesiekia asmeninės naudos, elgiasi sąžiningai. Vadovaudamasis šiuo principu, bendruomenės narys:

7.1. tausoja, taupiai ir atsakingai naudoja mokyklos turtą, medžiaginius išteklius;

7.3. savo veikloje vengia viešųjų ir privačių intereso konflikto;

7.4. nesinaudoja savo tarnybine padėtimi ir nereikalauja kitų mokyklos darbuotojų pagalbos, siekdamas naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ir draugams.

8. **Atsakomybės principu** – kiekvienas atsakingas už savo žodžius, veiksmus ir savo vykdomą veiklą. Vadovaudamasis šiuo principu bendruomenės narys:

8.1. asmeniškai atsako už savo sprendimus;

8.2. atsako už informacijos tinkamą naudojimą ir konfidencialumą.

IV. ELGESIO IR ETIKOS NORMŲ ĮGYVENDINIMAS

1. Etikos normų priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Bendruomenės narių elgesio ir etikos normų priežiūros komisija (toliau tekste –Komisija), vadovaudamasi Etikos normomis.

2. Komisijos penkis narius trejiems metams tvirtina direktorius. Kandidatus tapti Komisijos nariais siūlo: 3 – Mokytojų taryba, 1 – nepedagoginių darbuotojų susirinkimas, 1- deleguoja direktorius iš administracijos atstovų (pagal kuruojamą sritį) kiekvienam gautam pareiškimui tirti. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Komisija dirba vadovaudamasi Etikos normomis, kurias tvirtina direktorius. Komisija į posėdžius turi teisę kviesti su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

3. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos normų papildymus ar pakeitimus.

4. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas (Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).

5. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

6. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.
7. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.
8. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.
9. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.
10. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.
11. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 3 Komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, Komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.
12. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.
13. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos normas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:
 - 13.1 raštu informuoti bendruomenės narį apie komisijos priimtą sprendimą,
 - 13.2 pasiūlyti direktoriui pritaikyti priemones, numatytas Darbo kodekse,
 - 13.3 už profesinės etikos pažeidimus gali būti taikomos moralinio poveikio priemonės (pvz. žodinė pastaba, įspėjimas raštu).
14. Etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos normų nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis yra nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis ar gali būti toleruojamas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Etikos normos, jų papildymai ir pakeitimai tvirtinami direktoriaus, suderinus su Mokyklos taryba.
16. Kiekvienas Mokyklos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiomis Etikos normomis.
17. Etikos normų pažeidimas laikomas Darbo drausmės pažeidimu.
18. Etikos normos siejamos su Mokyklos nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, darbuotojų pareigybių aprašymais.
19. Mokyklos bendruomenės narių priimtose Etikos normos skelbiamos viešai mokyklos interneto svetainėje.

SUDERINTA:

Mokyklos tarybos posėdyje 2020 m. gruodžio 29 d. (protokolo Nr. 6)